

توسعه صنعت فرش در ایران

مؤلف و راهکارها

مؤلفان:

دکتر سید عباس حیدری، نیما سعیدی، سعیده رنده‌باد

سرشناسه	: سیدعباس حیدری، ۱۳۳۱
عنوان و نام پدیدآور	: توسعه صنعت فرش در ایران، موانع و راهکارها مؤلفان سید عباس حیدری، نیما سعیدی، سعیده زنده باد
مشخصات نشر	: تهران: موسسه علمی تحقیقاتی زند، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۲ ص: جدول .
شابک	: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۶۱۱۸ - ۸۰ - ۵ - ۱۸۵۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه ص: ۲۲۲-۲۰۹
موضوع	: قالی و قالی بافی - ایران
موضوع	: قالی و قالی بافی - ایران - صنعت و تجارت
شناسه افزوده	: سعیدی، نیما، ۱۳۶۲
شناسه افزوده	: زنده باد، سعیده، ۱۳۶۵.
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ۹ خ ۹ الف / NK ۲۸۰۹
رده بندی دیویی	: ۷۴۶/۷۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۳۵۲۹۸۴

نام کتاب: توسعه صنعت فرش در ایران، موانع و راهکارها

مؤلفان: دکتر سید عباس حیدری، نیما سعیدی، سعیده زنده باد

ناشر: مؤسسه علمی تحقیقاتی زند

طراح جلد: یاسر عزآبادی

چاپ و صحافی: سورنا

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ اول: پاییز ۹۲

تعداد صفحات: ۲۲۲

قیمت: ۱۸۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۶۱۱۸ - ۸۰ - ۵ - ۱۸۵۰۰

آدرس ناشر: تهران - میدان انقلاب - اول خیابان کارگر جنوبی کوچه مهدیزاده پلاک ۱ واحد ۵۰۱

تلفن: ۶۶۹۴۱۴۱۳ - E-mail: Zand_pu@yahoo.com

«کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است»

پیشگفتار :

در این مجموعه به بررسی وضعیت صنعت فرش کشور و عوامل مؤثر بر توسعه توان رقابتی آن از زوایا و دیدگاه‌های گوناگون پرداخته شد.

در بخش اول این مجموعه، به مروری بر تئوری‌های مرتبط با مفاهیم و عوامل مؤثر بر رقابت‌پذیری صنعت فرش (نظیر هوشمندی رقابتی، سرمایه‌های فکری، فناوری اطلاعات و مدیریت دانش) پرداخته شد.

در بخش دوم پیرامون فرش دستبافت کشور مورد بررسی قرار گرفت.

در بخش سوم مراکز عمده فرش‌بافی در کشور شامل استان آذربایجان شرقی، اصفهان، کاشان، چهارمحال و بختیاری و استان‌های خراسان، فارس و همدان معرفی و نوع فرش‌های دستبافت از لحاظ رنگ، طرح، ویژگی‌های ظاهری و فنی و همچنین مواد اولیه به تفصیل شرح داده شدند.

بخش چهارم این تحقیق به بررسی وضعیت صنعت فرش در کشور اختصاص دارد. این بخش، شامل عناوین مختلفی همچون جایگاه فرش در اقتصاد، وضعیت هنری، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و بازاریابی صنعت فرش، مشکلات این صنعت از دیدگاه‌های رقابتی، محیطی (محیط سیاسی، محیط صادراتی، محیط اقتصادی و مالی، محیط اجتماعی و فرهنگی)، بحران‌های فرش، موانع و مشکلات توسعه صادرات، دیدگاه‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، علل کاهش روند صادرات، عوامل تاثیرگذار بر تقاضای فرش دستبافت، رقابتی ایران در بازارهای جهانی و مهمترین واردکنندگان فرش‌های دستبافت ایرانی می‌باشد. در واقع، این بخش شامل تحلیلی جامع از وضعیت صنعت فرش و علل دستیابی به چنین موفقیت‌ها و شکست‌ها می‌باشد.

بخش پنجم، به بازاریابی فرش دستبافت اختصاص دارد. این بخش، عواملی همچون فقدان نوآوری، عدم وجود مراکز اطلاعاتی، تحقیقات بازاریابی، استراتژی‌های مناسب برای صادرات و راهبرد قیمت‌گذاری و همچنین مشکلات بازاریابی این صنعت و عوامل مؤثر بر بازاریابی صادراتی صنعت فرش را دربرمی‌گیرد.

در نهایت در بخش ششم، عوامل تاثیرگذار بر توان رقابتی صنعت فرش بررسی شدند. در واقع، عواملی که در بخش اول تحت عنوان عوامل مؤثر بر توسعه توان رقابتی بدان‌ها اشاره شد بود مانند هوشمندی رقابتی، فناوری اطلاعات (اینترنت و بازاریابی اینترنتی، تبلیغات اینترنتی، تجارت الکترونیک)، سرمایه فکری و مدیریت دانش، بر رقابت‌پذیری صنعت فرش (بطور موردی) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

در بخش آخر این مجموعه نیز، موانع و راهکارهای توسعه صنعت فرش در بازارهای جهانی و در راستای الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی را شامل می‌شود. فرصت‌ها و تهدیدات پیش روی ایران، حقوق مالکیت فکری و نقش تاثیرگذار آن بر آینده فرش ایران تجزیه و تحلیل خواهد شد.

کتاب حاضر، دربرگیرنده تئوری‌های جذاب و نوینی در حوزه بازاریابی، رقابت‌پذیری و عوامل تاثیرگذار بر آن می‌باشد. بنابراین، این مجموعه برای تحقیقات آکادمیکی که در رشته بازاریابی و یا بطور تخصصی تحقیقاتی که در حوزه صنعت فرش انجام می‌گیرد، سودمند خواهد بود.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
بخش اول: تبیین ابعاد رقابتپذیری فرش دستبافت	۱۱
مقدمه	۱۳
لزوم توجه به رقابتپذیری صنعت فرش	۱۴
رقابتپذیری: تعاریف و مفاهیم	۱۵
دیدگاه مبتنی بر منابع	۱۷
رویکرد موقعیت در بازار	۱۹
رابطه با تامینکنندگان	۲۰
دیدگاه مبتنی بر توان خلاقیت و نوآوری	۲۰
سایر دیدگاهها	۲۱
سرمایه فکری	۲۱
سرمایه انسانی	۲۳
سرمایه سازمانی	۲۴
سرمایه رابطهای	۲۴
نقش سرمایه فکری در کسب مزیت رقابتی	۲۵
دیدگاه مبتنی بر هوشمندی رقابتی	۲۶
نقش هوشمندی رقابتی در افزایش توان رقابتی	۲۸
مدیریت دانش	۳۰
مدیریت دانش: تعاریف و مفاهیم	۳۱
نقش مدیریت دانش در رقابتپذیری بنگاهها	۳۲
فناوری اطلاعات	۳۵
فناوری اطلاعات: تعاریف و مفاهیم	۳۵
بخش دوم: مروری بر پیشینه فرش دستبافت کشور	۳۷
مقدمه	۳۸
تاریخچه تولید فرش دستبافت	۴۰
تاریخچه صادرات فرش دستبافت	۴۲
فرش ایرانی؛ میراث هویتی دیرینه	۴۳
فرش ایرانی؛ نماد زندگی ایرانی	۴۴

۴۵	قالی ایرانی، فرشینه‌ای که بی رقیب مانده است
۴۶	دوره رونق فرش ایرانی
۴۸	قدیمی‌ترین فرش جهان
۴۹	مراکز تولید فرش در ایران
۴۹	آیین‌های قالیبافی
۴۹	فرش ایرانی؛ بازتاب طبیعت ایران زمین
۵۰	۱۷ گروه اصلی فرش ایرانی
۵۵	بخش سوم: مراکز مهم فرشبافی در کشور
۵۶	استان آذربایجان شرقی
۵۷	پیشینه قالیبافی در آذربایجان
۵۹	ویژگیهای ظاهری قالیهای آذربایجان
۶۰	ویژگیهای فنی بافت در قالیهای آذربایجان
۶۲	اصفهان
۶۳	پیشینه قالیبافی در اصفهان
۶۴	مواد اولیه بافت فرش در اصفهان
۶۵	ویژگیهای ظاهری قالیهای معاصر اصفهان
۶۶	ویژگیهای فنی بافت در قالیهای اصفهان
۶۷	ویژگیهای ظاهری و فنی بافت در مراکز عمده قالیبافی
۶۹	تاریخچه فرش تهران
۷۰	ساختار
۷۰	طرحهای رایج
۷۱	رنگبندی
۷۲	وضعیت فعلی
۷۲	تاریخچه فرش چهار محال بختیاری
۷۴	انواع بافته‌های عشایر بختیاری
۷۴	قالیبافی
۷۵	طرح و نقشه در استان چهارمحال و بختیاری
۷۵	- قالی یلمه
۷۶	اندازه
۷۶	مراکز عمده قالیبافی در استان چهارمحال و بختیاری

۷۸	قالیافی
۷۸	دستبافتهای ایل یلمه و طایفه اولاد
۷۹	ویژگیهای صنایع دستی بختیارها
۸۰	پیشینه قالی بافی در خراسان
۸۰	ویژگیهای ظاهری و فنی بافت قالی در مهمترین مراکز قالیافی استان خراسان
۸۷	سوابق تاریخی
۸۸	قالیافی در استان فارس
۸۸	ایل قشقایی
۹۱	ایلات خمسه
۹۲	ایلات ممسنی و لار
۹۴	نی ریز - اصطهبانات
۹۵	ساختار
۹۷	طرحهای رایج
۹۷	پیشینه قالیافی در کردستان
۹۸	ساختار
۹۹	طرحهای رایج
۱۰۰	ویژگی نقوش
۱۰۰	فعلی
۱۰۱	پیشینه قالیافی در همدان
۱۰۲	ویژگیهای ظاهری قالیهای همدان
۱۰۳	ویژگیهای فنی بافت همدان در قالیهای همدان
۱۰۷	بخش چهارم: بررسی وضعیت صنعت فرش در کشور
۱۰۸	مقدمه
۱۰۹	جایگاه فرش در اقتصاد ملی و اشتغالزایی
۱۱۰	مروری بر وضعیت هنر صنعت فرش دستیاف ایران
۱۱۱	مروری بر ابعاد فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و بازاریابی فرش دستیافت ایران
۱۱۲	جایگاه فرهنگی فرش دستیافت ایران
۱۱۲	جایگاه اقتصادی فرش دستیافت ایران
۱۱۲	وضعیت تقاضا در بازار داخلی
۱۱۲	عناصر مهم تقاضا در بازار داخلی

عوامل اقتصادی موثر بر تقاضای فرش دستبافت	۱۱۳
جایگاه اجتماعی فرش دستبافت ایران	۱۱۳
دیدگاههای پیرامون صنعت فرش	۱۱۳
عمده مشکلات صنعت فرش	۱۱۴
مشکلات صنعت فرش از دیدگاههای مختلف	۱۱۵
بحرانهای فرش ایران	۱۲۱
در مورد بند الف	۱۲۳
صادرات فرش ایران	۱۲۵
موانع و مشکلات توسعه صادرات فرش دستبافت	۱۲۷
دیدگاه سخته‌افزایی و نرم‌افزاری در صادرات فرش	۱۲۸
برخی علل کاهش روند صادرات فرش دستبافت ایران	۱۳۱
عوامل تاثیرگذار بر تقاضای فرش دستبافت ایران	۱۳۱
رقبای ایران در بازارهای جهانی	۱۳۲
نگاهی به فرشبافی در سه کشور رقیب اصلی ایران	۱۳۳
فرشبافی در چین	۱۳۳
فرشبافی در پاکستان	۱۳۳
صنعت قالیبافی در هند	۱۳۴
مهمترین واردکنندگان فرش دستبافت ایران	۱۳۵
آلمان	۱۳۵
امارات	۱۳۶
ایالات متحده آمریکا	۱۳۸
سلاوی و نیازهای مردم آمریکا	۱۳۹
ایتالیا	۱۴۰
روسیه	۱۴۱
تجزیه و تحلیل سلاوی مصرف‌کنندگان فرش دستبافت ایران در بازار روسیه	۱۴۱
وضعیت فرشهای مورد تقاضا بر حسب اندازه	۱۴۲
وضعیت فرشهای مورد تقاضا بر حسب رنگ متن	۱۴۲
وضعیت فرشهای مورد تقاضا در بازار روسیه بر حسب طرح و نقش (بر اساس الویت)	۱۴۲
همنشینی و تضاد رنگ فرشهای مورد تقاضا در بازار روسیه	۱۴۲
وضعیت فرشهای مورد تقاضا در بازار روسیه بر حسب نوع شکل (بر اساس الویت)	۱۴۳

۱۴۳.....	وضعیت قیمت فرشهای مورد تقاضا بر حسب رجشمار - جنس پرز (بر اساس الویت)
۱۴۳.....	زاین
۱۴۴.....	سویس
۱۴۵.....	فرش دستباف در سویس
۱۴۷.....	همنشینی و تضاد رنگ فرشهای مورد تقاضا در بازار سویس
۱۴۸.....	وضعیت فرشهای مورد تقاضا در بازار سویس بر حسب شلوغ و خلوت بودن طرح
۱۴۸.....	وضعیت فرشهای مورد تقاضا در بازار سویس بر حسب نوع طرح (بر اساس الویت)
۱۴۸.....	وضعیت فرشهای مورد تقاضا در بازار سویس بر حسب نوع شکل
۱۴۸.....	وضعیت قیمت فرشهای مورد تقاضا بر حسب رجشمار - جنس پرز (بر اساس الویت)
۱۴۸.....	الویت مشتریان سویس برای خرید فرش دستباف ایران (بر اساس الویت)
۱۴۹.....	فرانسه
۱۵۱.....	کانادا
۱۵۲.....	لبنان
۱۵۵.....	فصل پنجم: بازاریابی فرش دستبافت (موانع و راهکارها)
۱۵۶.....	مقدمه
۱۵۷.....	نگاهی به بازاریابی فرش دستباف ایران
۱۶۲.....	مشکلات بازاریابی فرش دستبافت
۱۶۲.....	عوامل مؤثر بر بازاریابی صادراتی فرش دستبافت ایران
۱۶۷.....	نقش مداخلهگر قابلیت یادگیری بازار
۱۶۸.....	راهکارهای اثربخشی بازاریابی صادراتی فرش دستبافت
۱۶۹.....	جمع‌بندی
۱۷۱.....	فصل ششم: عوامل تاثیرگذار بر توسعه توان رقابتی صنعت فرش
۱۷۳.....	نقش فناوری اطلاعات در توسعه صنعت فرش
۱۷۳.....	تبلیغات الکترونیکی
۱۷۴.....	روش تبلیغات الکترونیکی در صنعت فرش
۱۷۷.....	تجارت الکترونیک در صنعت فرش
۱۷۷.....	تنگناهای گسترش و توسعه تجارت الکترونیکی در زمینه صنعت فرش دستبافت
۱۷۸.....	نقش تجارت الکترونیک بر رقابتپذیری صنعت فرش
۱۸۱.....	نقش اینترنت و بازاریابی اینترنتی بر توسعه صنعت فرش
۱۸۲.....	سایر کاربردهای فناوری اطلاعات

مدیریت دانش و راهکارهای افزایش سهم بازار فرش دستبافت.....	۱۸۲
تحلیل دانش موجود در صنعت فرش دستبافت.....	۱۸۵
نقش دیدگاه مبتنی بر خلاقیت و نوآوری در توسعه توان رقابتی صنعت فرش.....	۱۸۷
توان خلاقیت و نوآوری و نقش آن در توسعه صنعت فرش.....	۱۸۷
هوشمندی رقابتی در صنعت فرش.....	۱۸۸
برای آخر بخش بازاریابی گذاشته بودم.....	۱۸۹
فصل هفتم: موانع و راهکارهای توسعه صنعت فرش در راستای الحاق به سازمان تجارت جهانی ۱۹۱	
مقدمه.....	۱۹۲
نگاهی به وضعیت بازار جهانی فرش و نقش بحران جهانی بر آن.....	۱۹۳
آینده مهم صنعت فرش دستبافت ایران در چشم انداز جهانی.....	۱۹۵
توصیه‌هایی پیرامون عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی.....	۲۰۳
فرصتها.....	۲۰۴
حقوق مالکیت فکری و تاثیر آن بر صنعت فرش.....	۲۰۵
فهرست منابع.....	۲۰۹